

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2379

Vragen van de leden **Klever** en **Helder** (beiden PVV) aan de Ministers van Volksgezondheid Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) het Openbaar Ministerie (OM) heeft gepasseerd bij het fraudeonderzoek in het St. Antonius Ziekenhuis te Nieuwegein* (ingezonden 25 juni 2014).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 30 juni 2014).

Vraag 1, 2, 3, 4 en 11

Wat is uw reactie op het bericht «NZa passeert Openbaar Ministerie in groot fraudeonderzoek»?¹

Heeft de NZa in overleg met het OM besloten alleen een bestuurlijke boete op te leggen, en af te zien van een strafrechtelijk onderzoek?

Klopt het dat het OM wel aanknopingspunten zag voor vervolging in deze fraudezaak?

Is het tripartiet protocol in deze fraudezaak correct gevolgd? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo nee, waarom niet?

Wat gaat u doen om er voor te zorgen dat het OM nooit meer op een dergelijke wijze door de NZa wordt tegengewerkt, dan wel belemmerd in de opsporing en vervolging van fraudeurs?

Antwoord 1, 2, 3, 4 en 11

Wij hebben kennisgenomen van de berichtgeving. Voor de beantwoording van deze vragen verwijzen wij naar de brief «Jaarrekeningentraject en afstemming NZa en OM» die uw Kamer 26 juni jongstleden heeft ontvangen.

Vraag 5

Is het gebruikelijk dat een overheidsorgaan strafrechtelijke vervolging voorkomt door snel een bestuurlijke boete op te leggen?

Antwoord 5

In het Nederlandse toezichtstelsel is het algemene adagium dat onrechtmatigheden zo veel mogelijk in het bestuursrecht worden aangepakt. Het CSO Zorg is ingesteld om zaken waarin zich een samenloop van het

¹ <http://www.rtlnieuws.nl/nieuws/binnenland/nza-passeert-openbaar-ministerie-groot-fraudeonderzoek>

bestuurs- en het strafrecht voordoet, te bespreken. Deze samenloop is er in geval van een verdenking van strafbare feiten die tevens op grond van de Wet Marktordening Gezondheidszorg beboetbare feiten vormen, of dat nu overtredingen (schuld) of misdrijven (opzet) betreffen. Dergelijke feiten mogen slechts eenmaal worden bestraft op grond van het zogenoemde «ne bis in idem» beginsel dat onder meer in art. 5:44 Awb en art. 68 WvSr is vastgelegd.

Op grond van artikel 5:44, lid 2, van de Algemene wet bestuursrecht dient het bestuursorgaan (in dit geval de NZa), indien de gedraging tevens een strafbaar feit is, deze aan de officier van justitie voor te leggen. De NZa heeft medegedeeld de geconstateerde feiten als overtredingen aan te merken en aangegeven dat er van opzet niet is gebleken. De vraag of de zaak zich uiteindelijk ook leent voor strafrechtelijke afdoening is in hoge mate afhankelijk van de vraag of er sprake was van opzet of niet. De NZa heeft zelfstandig, op basis van het beschikbare onderzoeksmateriaal, de conclusie getrokken dat er in het onderhavige geval van opzet niet is gebleken en de gedraging derhalve niet tevens een strafbaar feit opleverde. Hiermee heeft de NZa gehandeld conform deze wettelijke bepaling. Het vormen van een strafrechtelijk inhoudelijk oordeel door het OM op basis van het feitencomplex zoals weergegeven in het onderzoeksrapport was derhalve niet aan de orde.

Vraag 6

Welk effect heeft een bestuurlijke boete op de zorgkosten, en welk effect heeft strafrechtelijke vervolging? Wat heeft uw voorkeur?

Antwoord 6

In algemene zin kan niet worden aangegeven wat het (verschil in) effect is van een bestuurlijke boete op de zorgkosten ten opzichte van een strafrechtelijke vervolging. Zowel de bestuurlijke boete als een strafoplegging die kan volgen na strafrechtelijke vervolging heeft een punitief karakter. Overigens bestaan ook in het strafrecht mogelijkheden om onterecht genoten voordeel af te pakken.

In dit geval heeft het bestuurlijke toezicht geleid tot terugbetaling van onterechte declaraties door het St. Antonius Ziekenhuis. Inmiddels heeft de ziekenhuissector de handschoen zelf opgepakt om iedere twijfel over goede of verkeerde declaraties weg te nemen. Het is voor het eerst dat ziekenhuizen de hele administratie doorspitten over de twee voorgaande jaren (i.e. 2012 en 2013).

Vraag 7

Welke personen hebben het NZa-onderzoek bij het St. Antonius Ziekenhuis uitgevoerd?

Antwoord 7

De NZa heeft gemeld dat dit medewerkers zijn die op grond van artikel 72 van de Wet marktordening gezondheidszorg zijn aangesteld als toezichthouder.

Vraag 8

Zijn de onderzoekers in het verleden direct of indirect betrokken geweest bij het St. Antonius Ziekenhuis? Zo ja, in welke hoedanigheid?

Antwoord 8

De NZa heeft gemeld dat er geen sprake is van betrokkenheid door de onderzoekers.

Vraag 9

Bent u van mening dat de NZa voldoende afstand houdt tot de instellingen waarop zij toezicht houdt?

Antwoord 9

Ja. Het staat voorop dat de NZa als (markt)toezichthouder onafhankelijk moet opereren van de zorgaanbieders en ziektekostenverzekeraars waarop zij toe ziet. Voor de regulerende taken is de NZa verplicht kennis te vergaren omtrent feiten en af te wegen belangen bij het nemen van haar besluiten. De

NZa maakt daarbij gebruik van veldpartijen. Dit betekent dat de input van veldpartijen wordt meegenomen bij het ontwikkelen van beleid door de NZa (voor zover vallend binnen het mandaat van de NZa). Formele vaststelling van het beleid vindt plaats binnen de Raad van Bestuur van de NZa, die hierover onafhankelijk besluit. Om de onafhankelijkheid van (markt)toezicht te borgen bestaat binnen de NZa een organisatorische scheiding tussen toezicht en handhaving enerzijds en regulering anderzijds.

Vraag 10

Deelt u de mening dat fraude nooit mag lonen, en dat fraudeurs altijd door het OM vervolgd moeten worden?

Antwoord 10

Wij vinden fraude en onrechtmatige declaraties in de zorg niet acceptabel. Het zet de betaalbaarheid en de solidariteit van het stelsel onder druk en ondermijnt de vertrouwen in overheidsinstituten.

De middelen die bestemd zijn voor de zorg moeten op een goede manier worden besteed. Dat vereist een cultuur waarin alle partijen integer omgaan met zorggeld en de geldende wetten en regels naleven. Als blijkt dat de regels niet worden nageleefd, treden toezichhouders en opsporingsdiensten daar gericht tegen op. In algemene zin is van belang dat fraude alleen met een integrale aanpak op een effectieve manier voorkomen en bestreden kan worden. Alleen als wordt ingezet op gerichte aandacht voor preventie (waaronder goede voorlichting, fraudebestendige wet- en regelgeving), controle, toezicht en handhaving kan sprake zijn van een effectieve aanpak. Met een dergelijke integrale aanpak is het ook mogelijk de inzet van het strafrecht goed af te stemmen op wat andere partijen in de handhavingsketen doen.